

**Valamennyi Települési Önkormányzat
Vezetőjének**

Székhelyén

Tisztelt Polgármester Asszony/Úr!

Tájékoztatom, hogy az Agrárminisztérium döntése értelmében az FVM 164/2008. (XII.20.) hatályos rendelete szerint az ország kijelölt területein ősszel ismételt sor kerül a vadon élő ragadozó emlősök veszettség elleni orális immunizálására. A repülőgépes és/vagy kézi vakcinázás **2023. szeptember 30. – 2023. október 15. között** kerül elvégzésre. Az Önök régiójában a lakosság tájékoztatását célzó **Felhívás** című hirdetmény tartalmazza a **vakcinázás konkrét időintervallumát**, amelyet a területileg illetékes vadászatra jogosult képviselője juttat el Önökhöz.

Arra kérem Önt, hogy segítse most is munkánkat azzal, hogy a hirdetményeket a település legforgalmasabb részein kifüggeszteti, illetőleg a rendelkezésére álló eszközökkel (helyi TV, rádió, újság, hangosbeszélő, stb.) felhívja a lakosok (főleg a gyermekek) figyelmét, hogy amennyiben a lakott területen kívül vakcinát találnak, azt ne vegyék kézbe, ne nyúljanak hozzá. Egyúttal tájékoztatom, hogy a vakcinázással érintett településeken a vakcinázás kezdetétől számított 21 napig az illetékes járási főállatorvos ebzárlatot és legeltetési tilalmat rendel el.

Természetesen a kistérségi Nemzeti Népegészségügyi Központon keresztül a háziorvosok és a helyi hatósági állatorvosok minden ezzel kapcsolatos kérdésre pontos választ tudnak adni. Amennyiben további információra van szüksége, készséggel állok rendelkezésére.

Eddigi értékes segítségét köszönöm és továbbra is kérem!

Gödöllő, 2023. szeptember

Tisztelettel köszönti:

Heltay András sk.
ügyvezető igazgató

TÁJÉKOZTATÓ

Rókák veszettség elleni orális immunizálása

2023. szeptember 30. – 2023. október 15.

A veszettség az egyik legrégebben ismert, embert és állatokat egyaránt megbetegítő, a tünetek jelentkezése esetén halálos kimenetelű fertőző betegség. A világon még napjainkban is évente 30-40 ezer ember hal meg ebben a betegségben. Hazánkban az 1970-es, 1980-as évektől a veszettség elsősorban a vadon élő rókák állományában terjedt, melyek a betegséget alkalmanként háziállatoknak is átadhatják.

Az Agrárminisztérium folytatja az 1992-ben elkezdett, évente kétszer (áprilisban és októberben) végrehajtott, rókák veszettsége elleni immunizálási programot. A 2004-ben elnyert, három évre szóló Phare-pályázat, valamint a saját költségvetési forrás eredményeként az ország egész területén végrehajtott vakcinázás nagyon eredményes volt, és a 2007 őszi kampánnyal fejeződött be. A védekezés természetesen azóta is folytatódik az ország kijelölt területein. Az Európai Unió támogatásával ez év őszén is sor kerül az ország 27.423 km²-es területrézének vakcinázására.

A 2023. szeptember 30-án kezdődő és várhatóan mintegy egy hétig tartó vakcinázási kampányt a NÉBIH irányításával a NÉBIH Állatgyógyászati Termékek Igazgatósága koordinálja.

Az előkészületek már jóval korábban megkezdődnek. A vakcinázási kampányt szervezők és a technikai végrehajtást végzők 2023. szeptemberben minden érintett vármegyében szakmai értekezleteken tájékoztatják a résztvevőket az őszi kampány feladatairól. Ekkor kapják meg a vadászatra jogosultak a tájékoztató anyagokat és a mintagyűjtéshez szükséges eszközöket. Ugyanekkor kerül kihirdetésre az adott vármegyében a vakcinázás konkrét időintervalluma, az egyes vármegyék területéről beküldendő mintamennyiség, valamint a mintagyűjtés kezdete és vége.

A vakcinázási kampányban közreműködnek a vármegyei és járási kormányhivatalok állategészségügyi, vadászati és népegészségügyi szakigazgatási szervei, és végül, de nem utolsósorban az ország immunizálásra kijelölt területeinek valamennyi vadászatra jogosultja.

A kampányidőszakban közel 550 ezer adag, csalétekbe rejtett vakcina döntő hányadát repülőgépekről juttatjuk ki a területre, amelyek az országban négy repülőtérről, szigorú előírások szerint, precízen tervezett útvonalakon és program alapján startolnak, és vármegyei ütemezésben (folyamatos ellenőrzés alatt) végzik munkájukat. Az ország kijelölt területének minden km²-ére átlagosan 20 adag csalétekbe rejtett vakcina kerül (kivéve a településeket, a folyókat, tavakat, közutakat, vasútvonalakat – ezekre a helyekre nem kerülhet vakcina).

Azokon a területeken, ahol nem célszerű vagy tilos repülni, gyalogosan, kézzel kerül sor a vakcina kihelyezésre (Algyő, Nagyhegyes és Záhony térségében).

A vadászatra jogosultak fontos feladata a kampányokat közvetlenül megelőzően a lakosság tájékoztatása. A hivatásos vadászok ennek érdekében a vadászterületük több forgalmas pontjára feltűnő piros színű, kétnyelvű plakátokat helyeznek ki, és a települések hirdetőtábláira is kikerülnek a megfelelő tájékoztatást adó Felhívás elnevezésű plakátok. Az önkormányzatok a rendelkezésükre álló eszközökkel (helyi rádió, tv, újság, stb.) segítik a lakosság lehető legpontosabb informálását.

A már évek óta tartó vakcinázás eredményeként folyamatosan csökkent Magyarországon a veszettség esetek száma. Amíg 1992 előtt évente átlagosan mintegy 1400 esetet regisztráltak, 2004-ben a bejelentett esetek száma alig haladta meg a százat (124 eset), 2009-ben már csak 1 esetet jelentettek hazánkban. 2010 első felében öt esetet regisztráltak (a beteg állatok mindegyike az országhatáron – Szerbia felől – átkelve jutott át hazánk területére), míg 2011-ben és 2012-ben nem állapítottak meg veszettség esetet.

2013 szeptemberében Kecskemét környékén, nem immunizált területen diagnosztizáltak a betegséget egy rendellenesen viselkedő rókában. 2013-ban összesen 24, 2014. évben 23 eset került megállapításra. Ezt a járványt három vakcinázási kampány eredményeképpen sikerült elfojtani. 2016 tavaszán Szerencs térségében találtak egy rókát, melyből veszettség vírusát mutatta ki a NÉBIH. A térségben az esedékes vakcinázási kampány keretében gócvakcinázásra került sor, melynek során dupla sűrűségben juttattak ki vakcinát a területre. 2017 tavaszán ismét Szerencs térségében történt egy pozitív róka megállapítás, majd ezzel az esettel vélhetően összefüggésben két házi kecskében is kimutatták a betegséget. 2018 őszétől kezdődően a sikeres kezelések eredményeképpen, a járványügyi helyzet mérlegelése alapján az állategészségügyi hatóság a kezelt területet 41.970 km²-re, majd 2021 tavaszától 27.423 km²-re csökkentette. Jelenleg már csak az ország délkeleti és keleti határa mentén folytatódik a rókák immunizálása.

Időközben a magyarországi veszettségi helyzet jelentősen megváltozott, 2022. szeptember 26. és 2023. február 23. között Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyében, az ukrán határ közelében 4 rókában és 1 kóbor kutyában mutatott ki veszettséget a Nébih Állategészségügyi Diagnosztikai Igazgatósága. A laboratóriumi vizsgálatok alapján a rókák és a kóbor kutya valószínűleg természetes úton, Ukrajnából érkeztek az országba, valamennyi eset az ukrán határtól mintegy 10 km-en belül történt. Az Ukrajnához közeli területeken a szokásosnál nagyobb a járványveszély, mivel a háború miatt az ottani állategészségügyi hatóságok nem tudják végrehajtani a rókaoltási programot.

Az immunizálási program hatékonyságának ellenőrzése céljából vakcinázás után (egy hónapos várakozást követően) a vadászterületek kezelőinek a vakcinázott területekről meghatározott számban – a hatósági állatorvosok útján – rókákat/sakálokat kell laboratóriumi vizsgálatra küldeni a NÉBIH Állategészségügyi Diagnosztikai Igazgatóságára. Az eredmények alapján a kezelt területeken a rókák/sakálok mintegy háromnegyede felveszi a kijuttatott vakcina tartalmú csalétket. Emellett a veszettség előfordulásának felderítése érdekében nem maradhat el az ország teljes területéről a vadászok és a lakosság által bejelentett elhullott, vagy rendellenesen viselkedő rókák laboratóriumi vizsgálata sem.

Bár a veszettség elleni védekezés már hosszú ideje tart, a vadon élő rókák immunizációs programját továbbra is folytatni kell. A WOAHA (Állategészségügyi Világszervezet) előírása szerint az a terület nevezhető veszettségtől mentesnek, ahol két egymást követő évben nem regisztráltak veszettség esetet. Szomszédaink közül Ausztria és Szlovénia mentes a betegségtől, Horvátországban, Szlovákiában, Szerbiában és Romániában pedig hasonló módszerrel zajlik a védekezés a veszettség ellen, mint hazánkban. Kárpátalján is megkezdődött a mentesítési program, ugyanakkor Ukrajnában nagy számban fordul elő még veszettség és Romániában is szórványosan előfordulnak esetek. A Magyarországgal határos romániai Szatmár megyében 2020 novemberében és decemberében, 2021 februárjában, 2022 márciusában és legutóbb 2023 augusztusában is újabb és újabb eseteket jelentettek, ami a vírus hazai megjelenése szempontjából jelentős kockázati tényező. A veszettségtől nem mentes országok felől – a veszett rókák bevándorlásának kockázata miatt – továbbra is rendszeres védekezésre kell felkészülni. Ezért a veszettség elleni vakcinázást a következő években is folytatni kell.

A teljes veszettség program, ezáltal az immunizációs program jelenlegi céljai a magyarországi veszettség kedvezőtlen járványügyi helyzetének javítása, a betegség szomszédos területekről történő újbóli behurcolásának megakadályozása, a háziállatok védelme és az emberi megbetegedések megelőzése, ezáltal az általános humán és állategészségügyi helyzet javítása Magyarországon és a szomszédos országokban.

Budapest, 2023. szeptember

Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal

Az Európai Unió
társfinanszírozásával